

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ 98/0/68-14

На № _____ від _____

Тараненко Віталій

foi+request-23272-e9b62ce8@dostup.pravda.com.ua

Департамент стратегічного планування та аналізу Міністерства соціальної політики на виконання доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України від 17.07.2017 № 1319/0/3-17 в межах компетенції розглянув Ваш запит від 10.07.2017 щодо реалізації Стратегії подолання бідності, що надійшов до Кабінету Міністрів України з веб-сайту „Доступ до правди”, і повідомляє.

З метою вирішення проблеми бідності в Україні, зменшення нерівності, соціальної депривації розпорядженням Кабінет Міністрів України від 16.03.2016 № 161-р схвалено Стратегію подолання бідності, якою визначено механізми запобігання бідності, основні завдання та очікувані результати її реалізації на період до 2020 року.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.08.2016 № 573-р затверджено план заходів на 2016–2017 роки щодо реалізації Стратегії подолання бідності. Зокрема, у 2017 році реалізуються заходи, спрямовані, насамперед, на підвищення соціальних стандартів і гарантій, грошових доходів від трудової діяльності, залучення громадян до ринку праці, забезпечення надання адресної допомоги та підвищення ефективності програм соціальної підтримки. Інформація щодо реалізації Стратегії подолання бідності за даними I кварталу 2017 року додається.

Одночасно повідомляємо, що показники бідності за 2016 рік, у тому числі у регіональному розрізі за даними обстеження умов життя домогосподарств, очікуються у серпні поточного року.

Що стосується обстеження умов життя домогосподарств, то Ваш запит надіслано за належністю Державній службі статистики України.

Додаток: на 4 арк.

**Директор Департаменту
стратегічного планування та аналізу**

Н. Підлужна

226-21-97
Кириченко О.ІІ

Інформація щодо реалізації Стратегії подолання бідності (за даними I кварталу 2017 року)

У I кварталі 2017 року забезпечено виконання завдань та заходів, визначених Стратегією подолання бідності, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 № 161-р, та плану заходів з реалізації цієї Стратегії, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.08.2016 № 573-р.

Номінальні доходи населення у I кварталі 2017 року зросли на 22,9 % порівняно з відповідним періодом попереднього року. Наявний дохід, який може бути використаний населенням на придбання товарів та послуг зріс на 16,6 %, а реальний наявний, визначений з урахуванням цінового фактору, збільшився на 2,4 %. Наявний дохід в розрахунку на одну особу становив 8366,3 грн, що на 1252,6 грн більше ніж у I кварталі 2016 року.

Відповідно до прийнятого Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” від 06.12.2016 № 1774-VIII запроваджено нову методологію визначення мінімальної заробітної плати, що дало можливість підвищити її розмір з січня 2017 року до 3 200 гривень. При цьому посадовий оклад працівника I тарифного розряду єдиної тарифної сітки підвищено до 1600 грн, що майже на 44 % більше порівняно з січнем 2016 року.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1037 „Про оплату праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери” з 1 січня 2017 року підвищено посадові оклади всім категоріям працівників окремих галузей бюджетної сфери.

Середньомісячна заробітна плата штатних працівників за видами економічної діяльності за січень-травень 2017 року становила 6494 грн, що порівняно з відповідним періодом 2016 року більше на 36,8 %. Індекс реальної заробітної плати порівняно з відповідним періодом 2016 року становив 119,8 %.

Середній розмір пенсії станом на 01.04.2017 становив 1832,45 грн, що на 7,5 % більше порівняно з відповідним періодом 2016 року.

Ситуація на ринку праці характеризується такими даними:

- чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років у I кварталі 2017 року становила 15,9 млн. осіб (у I кварталі 2016 року - 16,1 млн. осіб). Рівень зайнятості населення знизився з 55,6 % до 55,2%;

- чисельність безробітних у I кварталі 2017 року становила 1,8 млн осіб. Рівень безробіття населення, визначений за методологією Міжнародної організації праці (МОП), становив 10,1% економічно активного населення (у I кварталі 2016 року – 9,9%).

Розпочато реформування державної служби зайнятості, запроваджуються нові форми та методи її роботи, зокрема щодо надання сервісних послуг населенню та роботодавцям. Здійснюється оптимізація мережі державної служби зайнятості для підвищення доступності надання послуг, зменшення адміністративних видатків та збільшення кількості працівників, які надають послуги населенню і роботодавцям.

Досягнуто позитивної динаміки по основних напрямках діяльності державної служби зайнятості.

У січні-травні 2017 року, у порівнянні з відповідним періодом 2016 року, кількість роботодавців, які співпрацювали з центрами зайнятості, збільшилася на 16 % та становила 112 тисяч. Кількість вакансій у базі даних державної служби зайнятості збільшилася на 19 % до 494 тис. одиниць.

Кількість осіб, працевлаштованих за сприяння державної служби зайнятості, зросла на 33 тис. або 10 % та становила 358 тисяч. При цьому, 41 % з них були працевлаштовані оперативнo до надання статусу безробітного.

З метою посилення механізмів щодо регулювання ринку праці, підвищення зацікавленості роботодавців та безробітних у послугах державної служби зайнятості, зміни підходів її роботи по відношенню до шукачів роботи, розроблено проект Закону України „Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи”, який сприятиме повній, продуктивній та вільно обраній зайнятості населення.

З метою забезпечення ефективного працевлаштування окремих категорій зареєстрованих безробітних, успішної їх адаптації та закріплення на новому робочому місці розроблено Рекомендації щодо здійснення індивідуального супроводу окремих категорій громадян після працевлаштування. Передбачено, що такий супровід здійснюватиметься упродовж 12 місяців після працевлаштування безробітних з числа внутрішньо переміщених осіб, демобілізованих учасників антитерористичної операції (АТО), осіб з інвалідністю, неповнолітніх, дітей-сиріт та осіб, які започаткували власну справу за рахунок виплати допомоги по безробіттю одноразово.

Спеціалістами базових центрів зайнятості постійно здійснюється соціальний супровід неповнолітніх, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у період підбору роботи, професійного навчання, працевлаштування, які, у разі необхідності, надають їм правову допомогу.

Громадські роботи організовувались переважно в сфері соціального обслуговування та комунального господарства, а саме: надання допомоги сім'ям, члени яких загинули або постраждали під час АТО та сім'ям учасників АТО (заготівля дров, упорядкування садиб, обробка земельної ділянки); супровід інвалідів по зору; роботи на об'єктах соціальної сфери; по догляду за громадянами у закладах соціальної сфери; інформування населення про субсидії; впорядкування місць поховання захисників Вітчизни, меморіалів, кладовищ та інші роботи.

В рамках проведення пенсійної реформи Мінсоцполітики розроблено проект Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій” (реєстр. № 6614 від 22.06.2017, прийнятий Верховною Радою України у першому читанні 13.07.2017), який зокрема передбачає:

- осучаснення пенсій виходячи з актуалізованої заробітної плати 3764,40 грн;
- підвищення мінімальної пенсії з 01.10.2017 до 1373 грн;
- скасування особливого порядку виплати пенсій працюючим пенсіонерам;
- встановлення з 01.01.2018 гнучкого пенсійного віку (від 60 до 65 років залежно від тривалості страхового стажу);
- встановлення мінімального розміру пенсії за віком для осіб, у яких тривалість страхового стажу становить 30/35 років, в розмірі 40 % мінімальної заробітної плати після досягнення 65 років;
- збереження стимулів для більш пізнього виходу на пенсію;
- щорічний, починаючи з 2019 року, перерахунок пенсії на 50 % росту середньомісячних зарплат за три роки та на 50 % індексу споживчих цін;

У районах та містах областей створені „мобільні соціальні офіси”, представники яких здійснювали виїзди з метою проведення з жителями віддалених населених пунктів роз'яснювальної роботи з оформлення житлових субсидій та соціального захисту сімей учасників АТО, пільговиків.

Зокрема, протягом I кварталу 2017 року у Вінницькій області мобільними робочими групами здійснено 246 виїздів до 217 населених пунктів області. Послугами охоплено 886

сімей та 421 окрема особа різних категорій, стосовно 39 сімей прийнято рішення про здійснення соціального супроводу. У Запорізькій області для керівників територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та голів об'єднаних територіальних громад 29.03.2017 проведено семінар-нараду, де розглядалися актуальні питання організації надання соціальних послуг територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та в об'єднаних територіальних громадах.

Для забезпечення раннього виявлення сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах налагоджена співпраця між центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, управліннями соціального захисту, управліннями освіти і науки, управліннями надзвичайних ситуацій, підрозділами кримінальної виконавчої інспекції, службами у справах дітей, місцевими центрами зайнятості, закладами охорони здоров'я (у т.ч. у рамках діяльності консультаційних пунктів при пологових стаціонарах та жіночих консультаціях щодо запобігання соціального сирітства), закладами освіти (щодо проведення спільних профілактичних заходів та обміном інформацією щодо дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах), а також інтернатними закладами, громадськими організаціями та благодійними фондами.

Станом на 01.04.2017 загальна чисельність вразливих категорій сімей, щодо яких надійшла інформація від суб'єктів соціальної роботи, складає понад 180 тис.

Понад 150 тис. зазначених сімей протягом I кварталу 2017 року отримали різні види соціальних послуг.

За даними регіональних управлінь праці та соціального захисту населення станом на 21.04.2017 до Програми житлових субсидій залучено 6,8 млн сімей.

З метою уніфікації інформаційних систем автоматизації процесів призначення житлових субсидій Мінсоцполітики виводить з експлуатації застарілі інформаційні системи.

Завершено роботи з впровадження електронних послуг „Призначення житлової субсидії” та „Призначення допомоги при народженні дитини”.

Упроваджено централізовану веб-орієнтовану Єдину інформаційну базу даних про внутрішньо переміщених осіб.

Проводиться робота з упровадження Єдиного реєстру отримувачів соціальної допомоги. Завершується погодження технічних вимог до перспективної Єдиної інформаційної системи Мінсоцполітики, яка включає в себе, у тому числі інфраструктуру онлайн інформаційного обміну в режимі центр-центр як між установами та організаціями соціальної сфери, так і з іншими органами виконавчої влади.

До проведення оцінювання якості соціальних послуг залучаються представники громадських організацій. Так, у Запорізькій області при 11 будинках-інтернатах системи соціального захисту населення діють Громадські ради, до складу яких входять представники інститутів громадянського суспільства, органів виконавчої влади, місцевого самоврядування тощо.

На початку 2017 року Громадськими радами при будинках-інтернатах були проведені засідання, на яких розглядалися питання дотримання прав підопічних/вихованців інтернатних установ, якості надання соціальних послуг, дотримання санітарно-гігієнічних норм проживання в житлових корпусах, виконання норм харчування підопічних, організації реабілітаційного процесу підопічних/вихованців тощо.

Бездомним особам з урахуванням їх індивідуальних потреб у відповідних закладах надаються соціальні послуги:

- створення належних житлово-побутових і психологічних умов для забезпечення нормальної життєдіяльності;

- надання допомоги у працевлаштуванні;
- набуття місця постійного проживання;
- відновлення документів;
- одержання соціальної допомоги;
- видання посвідчення про взяття на облік;
- сприяння реєстрації переважного місцезнаходження бездомних осіб відповідно до законодавства;

- надання соціально-побутових та комунальних послуг (ліжко-місце в нічний час, банно-пральні послуги, приготування їжі та годування, організація дозвілля, психологічні, юридичні, інформаційні, інші консультативні послуги клієнтам щодо можливості їх реінтеграції, працевлаштування тощо.

Створено інформаційний банк даних бездомних осіб на електронних та паперових носіях.

Здійснюється виявлення та ведення обліку бездомних осіб, забезпечення реалізації їх права на реєстрацію свого переважного місцезнаходження і на отримання соціальних послуг, передбачених законодавством.

Моніторинг показників бідності за даними 9 місяців 2016 року свідчить про зміну тенденції у ситуації з бідністю – зупинилося зростання рівня бідності за фактичним прожитковим мінімумом. Зокрема за 9 місяців 2016 року цей показник становив 59,2 % проти 59,3 % за відповідний період 2015 року.

Спостерігається зменшення рівня бідності за відносним критерієм на 0,6 відсоткові пункти (у 2016 році 23,2 % проти 23,8 % у 2015 році) та рівня абсолютної бідності з використанням показника витрат на 1,8 відсоткових пункти (у 2016 році 8,4 % проти 10,2 % у 2015 році).

Рівень абсолютної бідності для міжнародних порівнянь (добове споживання на рівні \$5 на особу за паритетом купівельної спроможності), становить 1,3 % проти 3 % у 2015 році.

Серед різних типів домогосподарств найвищі ризики бідності мають домогосподарства з трьома та більше дітьми, з двома дітьми, з дітьми до трьох років та з подвійним демо економічним навантаженням, найнижчі – домогосподарства без дітей, де всі особи працездатного віку.

В цілому по домогосподарствах з дітьми рівень відносної бідності в 1,6 рази вище, ніж по сукупності домогосподарств без дітей (28,1 % проти 17,5 %).

Відповідно найбільш вразливою соціально-демографічною групою населення є діти до 18 років, майже третина яких потрапляє до категорії бідних за відносним критерієм (29,3 %). Вищий за середній по країні рівень відносної бідності зафіксовано серед осіб старше 75 років (25,5 %), хоча в цілому по особах пенсійного віку він становить лише 21,2 %.

Рівень відносної бідності для працюючих становить 18,9 % (у 2015 році – 18,8 %). Гендерний чинник здійснює слабкий вплив на показники бідності: рівень відносної бідності серед чоловіків 23,6 %, а жінок – 22,9 %).

Зберігається закономірність щодо збільшення рівня бідності зі зменшенням розміру населеного пункту. Рівень відносної бідності у сільській місцевості становив 26,6 %, малих містах – 28,3 %, тоді як у міських поселеннях він склав 21,4 %.